

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/54582
6K 46

Sayı : 89456481/610/104
Konu : Yazılı soru önergesi (7/54582)

02.05.2015

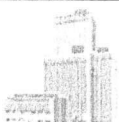
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.11.2014 tarih ve 202132 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Tekirdağ Milletvekili Sayın Candan YÜCEER tarafından verilen 7/54582 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN CANDAN YÜCEER'İN 7/54582 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız, meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla geçtiğimiz dönemde yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmiştir. İlgili kamu kurum/kuruluşlarının ve sosyal tarafların görüşü alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012'de Resmi Gazete'de yayımlanmış olup iş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunla ele alınmıştır.

Kanunun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde en iyi koşulları hedefleyerek, işyerlerinin mevcut durumunun sürekli iyileştirmesi olmuştur. Bu amaçla, kamu, özel sektör ya da çalışan sayısı ayrımı yapılmaksızın tüm işyerleri ve çalışanlar Kanun kapsamına alınmış olup Kanunda genel bir önleme yaklaşımını benimseyen risk değerlendirmesi yapmak/yaptırmak yükümlülüğü getirilmiştir.

Risk değerlendirmesi "işyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmalar" şeklinde tanımlanmış olup işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında genel önleme ilkeleri, risk değerlendirmesi ve risk yönetimi esas alınmış, işveren tarafından işyerlerinde alınması gereken tüm önlemlerin sistemli adımlar halinde planlanması öngörülmüştür. Bu sayede, iş kazaları olmadan ya da meslek hastalıklarına yakalanmadan önce işyerinde iş sağlığı ve güvenliğine yönelik koruyucu ve önleyici tedbirler olarak çalışanların sağlıklı ve güvenli bir ortamda işlerini yürütmelerini sağlamak amaçlanmıştır.

Söz konusu Kanunda iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin mevzuatın genel ilkeleri düzenlenmiş olmakla birlikte maden işyerleri ile ilgili teknik konulara ve ayrıntılarına dayanağını Kanundan alan ve ilgili AB direktifleri ile uyumlu 19.09.2013 tarihli ve 28770 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Böylelikle, yeraltı, yerüstü ve sondajla maden çıkarılan işyerlerinde çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunması için uyulması gerekli asgari şartlar belirlenmiştir.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının azaltılması için ön koşul olan iş sağlığı ve güvenliği bilincinin oluşturulması ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması, toplumun sağlık ve güvenlik konularında duyarlılaştırılması, mevzuatın etkin uygulanmasının sağlanması için son yıllarda artan bir ivme ile çalışmalar sürdürülmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği konularında insanların davranışlarını değiştirmek, bu konuda farkındalıklarını arttırmak ve çalışanların bilgi, eğitim ve katılımıyla ilişkili kuralların tam ve etkili olarak uygulandığından emin olmak, önleyici refleksler geliştirmelerini ve görevlerini güvenli olarak yapmalarını sağlamak ise tüm tarafların katkı verdiği yoğun bir çabayı gerektirmektedir. Bu nedenle gerek ilgili kamu kurum/kuruluşları ile gerekse sosyal taraflarla aktif işbirliğimiz sürdürülmektedir. Toplumumuzda güvenlik kültürünün yerleşmesini sağlayabilirsek, hem işverenlerimizde hem de çalışanlarımızda risk algısı yükselecek ve mevzuatı uyulması gereken bir zorunluluk değil kendilerinin ve çalıştıkları işyerinin güvenliği için bir gereklilik olarak göreceklidir.

Bu kapsamda, birçok ulusal ve uluslararası düzeyde proje ve işbirlikleri, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri ile işletmeler düzeyinde uygulama çalışmaları yapmaktadır. Ancak, özünde güvenlik kültürünün geliştirilmesi amacı ile yapılan bu çalışmalar uzun soluklu çalışmalardır ve bu nedenle yansımalarının kısa vadede görülmesi mümkün

olamamaktadır. Bakanlığımız; mevzuatın olumlu sonuçlarını ivedilikle almak amacıyla güvenli çalışma bilinci ve sağlıklı yaşam için iş sağlığı ve güvenliği alanında, çalışanların doğru davranış modellerini bir refleks olarak öğrenmeleri konusuna odaklanarak sürdürmenin gerekliliğine inanmakta ve 2000’li yılların başından beri bu kapsamda birçok proje yürütmektedir.

Bununla birlikte, 2013 yılında başlayan İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (İSGİP) kapsamında metal, maden, inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin işveren, işveren vekilleri ve iş güvenliği uzmanlarına 2014 yılının Ocak-Kasım ayları arasında 33 ilde eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir. Eğitimlerde risk değerlendirmesi, gözlem metotları gibi teknik konulara yer verilirken mevzuatımızın sahadaki uygulamaları hakkında da katılımcılar bilgilendirilmiştir. Ayrıca, Proje kapsamında metal, maden ve inşaat sektörlerine yönelik oluşturulan sektör bazlı İSG yönetim sistemlerinin TSE tarafından standart/kriter olarak yayımlanması çalışmaları sürdürülmektedir.

Ulusal boyutta iş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirmek ve bilinçlendirmeyi artırmak için iş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerini göz önüne alarak belirlenen inşaat, maden ve gemi inşa sektörlerine yönelik yapılan kampanya çalışmaları da başarıyla sonuçlandırılmıştır. Öte yandan, 1987 yılından beri her yıl İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası düzenlenmekte, kamuoyunu bilinçlendirmek ve etkin bir iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması için sosyal tarafların ve iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin kullanabileceği referans niteliğinde birçok yayın hazırlanmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan, 176 sayılı Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi 12.12.2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Yıllar itibarıyla madencilik sektöründe işlemi tamamlanan iş kazası sonucu ölüm sayılarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Yıllar	İktisadi Faaliyet Grupları					
	Kömür Madenciliği	Kömürden Gayri Madenler	Ham Petrol Ve Tabii Gaz	Taş, Kil Ve Kum Ocakları	Metal Olmayan Diğer Madenlerin İstihracı	Toplam
2002	39	7	0	17	1	64
2003	53	7	0	21	0	81
2004	38	11	0	19	0	68
2005	77	5	0	32	2	116
2006	35	13	1	26	5	80
2007	38	7	1	29	2	77

Yıllar	Kömür Ve Linyit Çıkartılması	Metal Cevheri Madenciliği	Ham Petrol Ve Doğalgaz Çıkarımı	Diğer Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	Madenciliği Destekleyici Hizmet	Toplam
2008	30	8	0	28	0	66
2009	3	3	0	13	1	20
2010	86	14	0	24	1	125
2011	55	16	1	43	2	117
2012	20	7	0	17	0	44
2013	36	3	16	28	4	87
2014 (Eylül)	310	1	6	26	1	344

Not: Derhal ölüm ve geçici iş göremezlik sonucu ölüm verilerini içerir. 2013 ve 2014 yıllarına ait veriler geçici rakamlardır. (2008 yılı itibarıyla NACE REV 2 sınıflamasına geçilmiştir.) Kaynak: 2012 ve öncesi SGK İstatistik yıllıklarından, 2013 ve 2014 yılları Kurumsal Raporlama ve İstatistik Sisteminden alınmıştır.

2010 yılında Maden Kanununda; maden ocaklarında işçi güvenliği ve denetimlere ilişkin düzenlemeleri kapsayan önemli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan düzenlemeden sonra Maden işletme projesine aykırı olarak faaliyette bulunulduğunun ve faaliyetlerin can ve mal emniyeti açısından tehlikeli bir durum oluşturduğunun tespiti halinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına maden üretimine yönelik faaliyetlerin durdurulması yetkisi getirilmiştir.

Ülkemizde büyüyen, gelişen ve liberalleşen maden sektöründe iş güvenliğinin sağlanması, iş kazalarının önlenmesi ve kaza oranlarının gelişmiş ülkeler seviyesine hızlı bir şekilde düşürülmesi amacıyla gerekli stratejiler belirlenmiştir.

Madencilik sektöründe reform niteliğindeki bazı yapısal dönüşümleri temel alan yeni maden kanunu tasarısı Başbakanlığa gönderilmiştir.